از گوشه و کنار

پیش‌نویس «لایحه حمایت از حقوق سالمندی» آماده شد

رئیس دبیرخانه شورای ملی سالمندان از آماده شدن پیش‌نویس لایحه حمایت از حقوق سالمندان خبر داد و گفت: از آنجایی که باید پیش از ارائه پیش‌نویس به مجلس نظرات دستگاه‌های عضو اخذ شود، هم‌اکنون در حال نهایی کردن نظرات کارشناسی هستیم تا لایحه در روند اجرایی خود قرار گیرد. به گزارش ایسنا، مژگان رضازاده تصریح کرد: در سند ملی سالمندان برنامه‌ها و فعالیت‌های مربوط به حوزه سالمندی دستگاه‌ها مشخص شده است. به عبارتی سند ملی سالمندی نقشه راهی برای ارتقای وضعیت سالمندی در راستای تغییرات جمعیتی کشور محسوب می‌شود. وی با اشاره به تفاوت سند ملی سالمندی و لایحه حمایت از حقوق سالمندان، گفت: در سند ملی سالمندی نقشه راهی تدوین شده است که دستگاه‌ها براساس آن اقدامات خود را عملیاتی می‌کنند، اما لایحه حمایت از حقوق سالمندان به حمایت از حقوق سالمندی مربوط می‌شود که توسط مجری تخصصی و برای بررسی مفاد قانونی است.

فروش شیرخشک در داروخانه‌های زاهدان فقط با کد ملی

معاون غذا و داروی دانشگاه علوم پزشکی زاهدان گفت: از ۲۰ مهرماه ارائه کد ملی و تاریخ تولد فرزند شیرخوار به داروخانه برای گرفتن شیرخشک الزامی است. مصطفی صالحی‌زاده افزود: این کار با هدف مدیریت توزیع شیر خشک و اطمینان از دسترسی مصرف‌کنندگان انجام می‌شود.

شمار وسائل نقلیه در کشور از مرز ۴۰ میلیون دستگاه گذشت

رئیس پلیس راهور فراجا گفت: تعداد وسایل نقلیه کشور به بیش از ۴۰ میلیون دستگاه رسیده است که باید ساماندهی شوند. سید کمال هادیانفر با اشاره به عوامل تشدید تصادفات اظهار داشت: کمبود ناوگان عمومی درون‌شهری و برون‌شهری کشور، ضعف ایمنی خودروها و همچنین افزایش حجم ترددهای درون و برون شهری از جمله مهمترین عوامل تشدیدکننده تصادفات جاده‌ای بوده است.

زلزله هرات مدارس تربت‌جام، تایباد و باخرز را تعطیل کرد

در پی زلزله شدید ۶٫۵ در هرات افغانستان و تداوم پس‌لرزه‌ها و لرزیدن مناطق شرقی ایران، مدارس تربت‌جام، تایباد و باخرز تعطیل شدند. این زمین‌لرزه همچنین مشهد و شهرهای خراسان رضوی را لرزاند. اما بر اساس گزارش‌های اولیه تیم‌های ارزیابی تاکنون خسارتی از این زمین‌لرزه‌ها گزارش نشده است.

۲۵ درصد دانش‌آموزان ایرانی دچار ناهنجاری‌های اسکلتی هستند

یک متخصص فیزیوتراپی با بیان اینکه ۲۵ درصد دانش‌آموزان ایرانی دچار ناهنجاری‌های عضلانی - اسکلتی هستند، می‌گوید: بیشترین فشار به ستون فقرات در وضعیت نشستن اتفاق می‌افتد و به عبارتی دیگر از هر چهار دانش‌آموز ایرانی، یک نفر دچار ناهنجاری‌های اسکلتی-عضلانی است. به گزارش ایرنا کامران عزتی افزود: نشستن طولانی مدت، بد نشستن، خم شدن روی نیمکت و وضعیت‌های مشابه دیگر می‌تواند فشار روی ستون فقرات را افزایش داده و منجر به دردهای عضلانی-اسکلتی دانش‌آموز شود. وی اظهار داشت: بهتر است دانش‌آموز به صورت طولانی در یک وضعیت ثابت ننشیند و به طور مداوم حداقل هر نیم ساعت یک بار وضعیت نشستن خود را تغییر دهد، قوز پشتی یا کیفوز یکی از ناهنجاری‌های شایع در سنین نوجوانی است که برای رفع این مشکل به صندلی تکیه داده و از خم شدن به جلو خودداری کند.

۸۵ هزار کامیون، اتوبوس و مینی‌بوس فرسوده جایگزین می‌شوند

طرح جایگزینی ۸۵ هزار دستگاه کامیون و کِشنده بالای ۱۰ تن، اتوبوس و مینی‌بوس فرسوده در شورای اقتصاد به تصویب رسید. در نهمین جلسه شورای اقتصاد، درخواست مشترک وزارتخانه‌های صمت و راه و شهرسازی تحت عنوان طرح جایگزینی ۸۵ هزار دستگاه کامیون و کشنده بالای ۱۰ تن، اتوبوس و مینی‌بوس فرسوده بررسی و پس از ارائه گزارش دستگاه‌های اجرایی از برآورد تعداد، انواع خودروها، میزان و حداکثر صرفه‌جویی سوخت مصرفی در صورت اجرای طرح، با این درخواست موافقت شد.

مصوبه پرطمطراق «شفافیت قوای سه‌گانه» به ایجاد سامانه‌ای در مجلس ختم شد!

توقف در ایستگاه «بی‌سرانجامی»

سعیده علیپور

نتیجه نهایی هرچند هنوز هم اعلام نشده، اما از قرار معلوم همه قوا به لطایف‌الحیلی از گیر شفافیتِ مدنظر در «طرح شفافیت قوای سه‌گانه» شانه خالی کرده‌اند. به طوری که سر و تهِ طرح پرطمطراق و پر جنجال مذکور به سامانه‌ای در مجلس ختم شده که نمایندگان در صورت تمایل می‌توانند، محتوای رای خود را به لوایح و طرح‌های مطروحه در صحن علنی مجلس در آن بارگذاری کنند.

این مصوبه، که قانون شدن آن می‌توانست گام بزرگی در جهت «انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات» و در جهت پاسخگویی مسئولان کشور ارزیابی شود، هرچند در ابتدا، سوار بر شعار شفاف‌سازی کاندیداهای اصولگرای مجلس یازدهم شد، اما خیلی زود در بوته عمل پشت درهای بسته اتاق‌های تصمیم‌گیری در مجلس و سایر قوا باقی ماند.

دیروز هادی طحان‌نظیف، سخنگوی شورای نگهبان درباره سرنوشت طرح شفافیت قوای سه‌گانه، پاسخی غیرشفاف داد که نشان می‌داد، سرنوشت این طرح قرار است در دالان‌های تودرتوی قانونگذاری کشور باقی بماند. او گفت: «مصوبات باید فرآیند قانونی خود را طی کنند. مجلس یا باید ایرادات هیات عالی نظارت مجمع تشخیص مصلحت نظام درباره این مصوبه را رفع کند یا آنکه بر مصوبه خود اصرار کند».

این چندمین بار است که هیات نظارت مجمع تشخیص مصلحت نظام، اصرار بهارستان بر پذیرش قانونِ شفافیت را نمی‌پذیرد. انکاری که حالا دارد به ضرر این مصوبه تمام می‌شود و آن را به ایستگاه «بی‌سرانجامی» می‌رساند. در روزهای اخیر ابوالفضل ابوترابی، عضو کمیسیون شوراهای مجلس به خبرگزاری فارس گفت که «مجمع تشخیص مصلحت نظام در نامه اخیر خود به مجلس، قوای مجریه و قضائیه را از مصوبه مربوط به طرح شفافیت مستثنی کرد». این تبصره در حالی به مصوبه مجلس الصاق شد که پیشتر نیز مجمع تشخیص مصلحت نظام، خود و هیات عالی نظارت مجمع را هم از قانون شفافیت مستثنی کرده بود! در این شرایط تنها قوه مقننه برای شفاف‌شدن باقی می‌ماند که تکلیف آن هم گویا با راه‌اندازی سامانه‌ای که پیشتر به آن اشاره شد، یکسره می‌شود.

رویای مخدوش شفافیت

چندی پیش بود که مصوبه «شفافیت قوای سه‌گانه و دستگاه‌های اجرایی و سایر نهادها» به همراه چند مصوبه دیگر در مجلس برای چندمین بار در هیات عالی نظارت مجمع تشخیص مصلحت نظام رد شد. این موضوع حتی صدای برخی از نمایندگان را درآورد و موجب طرح این سوال شد که چرا هیاتی غیرانتخابی در مجمع به مصوبات مجلس ورود می‌کند؟ اما ماجرا این بار کمی با همیشه فرق داشت. موضوع این طرح پرحاشیه؛ «شفافیت» بود. موضوعی چالش‌برانگیز که در حاکمیت این روزهای ایران واژه‌ای غریب به نظر می‌رسد.

با این حال نمایندگان مجلس یازدهم که با شعار و وعده شفافیت روی کار آمده و خود را حداقل در سخن، مقید به پایبندی به این شعار می‌دانستند، طرحی را که از مجلس قبل به جامانده بود در دستور کار قرار داده بودند. «طرح شفافیت قوای سه‌گانه و دستگاه‌های اجرایی و سایر نهادها» که در ابتدا با عنوان طرح شفافیت آرای نمایندگان، مطرح شده بود، در حالی در مجلس دهم رای نیاورد که بسیاری از نمایندگان در آن دوره، اجرای این طرح و فاش شدن موضع‌گیری‌های خود را در خصوص مصوبات مجلس، شمشیر دو لبه‌ای می‌دانستند که یا شهروندان حوزه انتخابیه یا شورای نگهبان را ناراضی می‌کرد. موضوعی که هر کدامشان می‌تواند شانس حضور در دوره بعدی مجلس را از جهت تایید صلاحیت یا کسب رای کافی تحت تاثیر قرار دهد.

بسیاری از نمایندگان معتقدند فاش شدن موضع‌گیری‌های‌شان در خصوص مصوبات مجلس، شمشیر دو لبه‌ای است که یا شهروندان حوزه انتخابیه یا شورای نگهبان را ناراضی می‌کند. موضوعی که هر یک می‌تواند شانس حضور در دوره بعدی مجلس را از جهت تایید صلاحیت یا کسب رای کافی در حوزه انتخابیه تحت تاثیر قرار دهد

به نظر می‌رسد برای حل این مشکل آنها موضوعی را مطرح کردند تا در این بازی قواونهادهای بیشتری حضور داشته باشند و نورافکن شفافیت تنها روی آنها متمرکز نشود.

طرح بالاخره با عنوان «طرح شفافیت قوای سه‌گانه و دستگاه‌های اجرایی و سایر نهادها» از حیطه مجلس خارج و همه قوا را دربرگرفت. این طرح در فروردین ۱۴۰۱ در صحن مجلس اعلام وصول شد و در اردیبهشت ماه سال گذشته کلیات آن با ۱۸۳ رأی موافق به تصویب رسید. اما همین گستردگی شمول کار را برای قانون شدن این مصوبه سخت‌تر کرد. حالا علاوه بر قوه مقننه، قوای دیگر و نهادهای دیگر هم باید از خود در برابر این قانون محافظت می‌کردند.

نخستین مخالف، مجمع تشخیص مصلحت نظام بود. هیات عالی نظارت مجمع، به این مصوبه مجلس ایراد گرفت و آن را تغییر در آیین‌نامه‌های داخلی این مجمع دانست. چرا که بر اساس این قانون موارد اختلاف شورای نگهبان و مجلس که در مجمع تشخیص مصلحت نظام بررسی می‌شد، نیز باید در فرآیند این شفاف‌سازی قابل انتشار و ارائه به شهروندان باشد.

در آبان ۱۴۰۱ هادی طحان نظیف، سخنگوی شورای نگهبان عنوان کرد که «اکثر ایرادات طرح شفافیت قوای سه‌گانه و دستگاه‌های اجرایی و سایر نهادها بر طرف شده و مصوبه در اختیار مجلس است، اما ایرادهای هیات عالی نظارت در خصوص این طرح در همه موارد کماکان بر قوت خود باقی و به مجلس ارسال شده است».

اما تنها مخالف این شفافیت مجمع نبود، در آخرین خبرها، بنا به صلاحدید مجمع، قوه قضاییه هم خارج از شمول این شفافیت قرار گرفت. دولت هم چندان اجرای این قانون در خصوص خود را خوش نداشت. بنا بر اظهارات صادق آملی لاریجانی، رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام «هیات دولت متوجه شد که این مصوبه در حوزه اجرا با مشکلات فزآینده‌ای مواجه است. در واقع هیات دولت، مرجع رسیدگی به مشکلات و مسائل کشور است و انتشار مشروح مذاکراتش، هم ممکن و هم به صلاح نیست».

آملی لاریجانی همچنین با بیان اینکه مجمع به هیچ وجه با شفافیت مخالف نیست گفته بود که «اگر مخالفتی هست با این نحو کار مجلس است که برخلاف نص قانون اساسی برای مجمع تشخیص مصلحت تصمیم‌گیری کرده است در حالی که طبق قانون اساسی مجلس حق ندارد راجع به کیفیت اداره مجمع قانون بنویسد».

پاسکاری طرح شفافیت بین مجلس و مجمع

در حالی که رئیس مجمع تشخیص مصلحت معتقد است که «طبق قانون اساسی مجلس حق ندارد راجع به کیفیت اداره مجمع قانون بنویسد»، رئیس کمیسیون امور داخلی کشور و شوراهای مجلس هم اعلام کرده است که: «طبق ماده ۲۹ آیین نامه داخلی؛ در صورتی که مجوزی از سوی مقام معظم رهبری داشته باشند می‌توانند ورود پیدا کنند، در غیر این صورت تنها در مورد موادی می‌توانند ورود پیدا کنند که اختلافی بین شورای نگهبان و مجلس باشد».

با این حال بسیاری معتقدند در این زورآزمایی میان مجلس و مجمع تشخیص، مجلس با وجود همدلی بسیاری از نمایندگانش با مجمع، شکست خواهد خورد و مصوبه‌اش در خصوص شفافیت قوای سه‌گانه راه به جایی نخواهد برد.

مجمع تشخیص مصلحت نظام، خود، دولت و قوه قضائیه را مستثنی از مصوبه «شفافیت قوای سه‌گانه و دستگاه‌های اجرایی و سایر نهادها» کرده است. به طوری که تنها قوه مقننه برای شفاف‌شدن باقی می‌ماند که تکلیف آن هم گویا با راه‌اندازی سامانه‌ای برای انتشار رای نمایندگان آن هم به صورت دلبخواه یکسره شده است

احمد علیرضا بیگی نماینده مردم تبریز، دلیل این شکست تاکتیکی را به گردن مجلس می‌اندازد و به ایلنا این طور گفت که «رویه‌ای که مجلس در پیش گرفت که آمد و گفت شفاف شدن من که امر پسندیده‌ای است موکول به این باشد که بقیه شفاف باشند، درست نبود، خودش باید به این موضوع عمل می‌کرد. الان هم در عمل مجلس نتوانسته آن شفافیتی که مورد انتظار است را محقق کند».

البته موضوع از منظر محمدباقر قالیباف، رئیس مجلس اصلا پیچیدگی خاصی ندارد. او به عنوان یکی از سران قوا که خود را ملزم به برقراری آرامش می‌بیند، مشکل را اینطور حل فصل کرد که «برای معطل نماندن قانون تصمیم گرفتیم هر نماینده‌ای که مایل بود رأی خود را به صورت شفاف اعلام کند این امکان برای او فراهم باشد و بسترهای آن را نیز در مجلس فراهم آوردیم از این رو مجلس شورای اسلامی در این خصوص اهمال یا رودربایستی نکرده است».

منظور او از این راهکار و سربلندی مجلسی‌ها در قبال شعاری که چنین سرانجامی داشت این بود که همزمان با طرح موضوع شفافیت در مجلس، سامانه بارگذاری آرای نمایندگان طراحی شد. گفته شده تاکنون حدود ۲۲۰ نفر از نمایندگان مجلس به این سامانه پیوسته‌اند. افرادی که مختارند محتوای رای خود را به لوایح و طرح‌ها در این سامانه در دسترس مردم قرار دهند. موضوعی که هر چند امید به اجرای آن حتی در این حداقلش هم وجود ندارد، اما در صورت اجرا هم هجوی از رویای شفافیت در حاکمیت تلقی می‌شود.

گزارش

محیط زیست و صنایع همکاری می‌کنند

بازچرخانی فاضلاب عسلویه برای کاهش آلودگی خلیج فارس

مدیرکل دفتر بررسی و مقابله با آلودگی‌های دریایی سازمان حفاظت محیط زیست از همکاری محیط زیست و صنایع برای کاهش آلودگی ناشی از فعالیت‌های پتروشیمی و نفتی در مناطق جنوب کشور از جمله خلیج فارس خبر داد.

به گزارش ایسنا، امید صدیقی گفت: به‌طور کلی دو گروه از آلودگی‌ها را در آب‌های دریایی داریم؛ یکی منابع آلاینده‌ای دریا با منشا خشکی و دیگری منابع آلاینده با منشا دریاست. آلاینده‌ها با منشا خشکی - که بخش زیادی از آلودگی‌ها را تشکیل می‌دهد - شامل چندین گروه می‌شوند. از آن جمله به گروه‌های مختلف صنایع تولیدی مستقر در مناطق ساحلی مانند پالایشگاه‌ها و پتروشیمی‌ها و فولاد می‌توان اشاره کرد. پساب این صنایع به دریا تخلیه می‌شود. به عنوان نمونه صنایع مستقر در حوضه آبریز خلیج فارس پساب خود را در آب‌های زیرزمینی یا رودخانه‌ها تخلیه می‌کنند.

وی افزود: تاسیسات مناطق مهمی مانند عسلویه و بندر امام - که مجتمع‌های پتروشیمی گسترده‌ای دارند - هم موجب آلودگی هوا ناشی از فلرها و مشعل‌ها می‌شوند و هم پساب خروجی دارند. ما با اکثر این مجتمع‌ها در حال همکاری هستیم و از آن‌ها خواسته‌ایم سیستم تصفیه فاضلاب خود را تکمیل کنند.

مدیریت فاضلاب در مجتمع‌های پتروشیمی جنوب کشور

مدیرکل دفتر بررسی و مقابله با آلودگی‌های دریایی سازمان حفاظت محیط زیست توضیح داد: کاری را با صنایع پتروشیمی به‌ویژه در عسلویه و بندر امام (ره) آغاز کرده‌ایم. ما از آنان بازچرخانی فاضلاب را خواسته‌ایم که این کار شروع شده است، یعنی اول باید تصفیه‌خانه آن‌ها کامل شود چرا که تصفیه‌خانه برخی از این تاسیسات ناقص بوده است ولی باید تکمیل شود تا پساب صنعتی به‌طور کامل تصفیه شود سپس از پساب تصفیه شده بتوانند دوباره استفاده کنند. وی به ذکر مثالی پرداخت و اظهار کرد: یکی از مشکلات مجتمع پتروشیمی بندر امام (ره) - که بزرگترین مجتمع پتروشیمی در منطقه ماهشهر است - آلودگی جیوه بود. این مجتمع یک واحد «کلر آلکالی» داشت که برای تولید فراورده‌های پتروشیمی آلودگی زیاد جیوه ایجاد می‌کرد و سال‌ها این آلودگی به دریا منتقل می‌شد. خوشبختانه چند سال پیش فعالیت واحد کلر آلکالی متوقف و قرار شد تصفیه خانه بزرگی ایجاد شود. احداث این تصفیه‌خانه از چند سال پیش شروع شده و در روزهای اخیر آماده بهره‌برداری شده است. این تصفیه‌خانه روزانه ظرفیت تصفیه ۴۰ هزار متر مکعب فاضلاب را دارد و با فعالیت آن تقریبا کل پساب صنعتی این مجتمع تصفیه می‌شود و پساب خروجی زیر حدود استاندارد سازمان حفاظت محیط زیست قرار می‌گیرد. بخش عمده پساب تصفیه شده دوباره در مجتمع استفاده می‌شود.

صدیقی اضافه کرد: پتروشیمی بندر امام (ره) آب زیادی مصرف می‌کند که از رودخانه کارون به میزان چندین هزار متر مکعب در روز تامین می‌شد. با راه‌اندازی این تصفیه‌خانه، پساب تصفیه شده برای آبیاری فضای سبز استفاده می‌شود و پس از تصفیه مجدد در قرایند تولید استفاده می‌کند. با این اقدام هم آلودگی پتروشیمی ماهشهر تخلیه شده به دریا کمتر از حد مجاز است و هم فاضلاب تصفیه شده دوباره در چرخه تولید و فضای سبز استفاده می‌شود.

وی تاکید کرد: هدف بزرگتر و نهایی ما چه برای صنایع پتروشیمی و فولاد و چه برای سایر صنایع «تخلیه صفر» (zero discharge) است. خوشبختانه واحدهای جدید بر این اساس طراحی شده‌اند یعنی میزان پسماند خروجی آن‌ها به علت استفاده از فناوری‌های جدید در چرخه تولید بسیار پایین است و

پساب تولید شده تصفیه و دوباره در چرخه تولید استفاده می‌شود. مدیرکل دفتر بررسی و مقابله با آلودگی‌های دریایی سازمان حفاظت محیط زیست با بیان اینکه برنامه‌ای را نیز برای سایر صنایع به منظور ایجاد سیستم چرخشی و بازیابی عناصر و مواد آلاینده و حرکت به سمت تخلیه صفر دنبال می‌کنیم، گفت: اگر بتوانیم برای تمام منابع آلاینده چنین برنامه‌ریزی را محقق کنیم، بهترین اقدام است چرا که باعث صرفه‌جویی در هزینه‌ها و کاهش قیمت تمام شده محصولات و به نفع درآمد کشور می‌شود. هدف ما در سازمان محیط زیست کاهش آلودگی‌ها و رسیدن به حد مجاز آلودگی‌هاست. در کشورهای پیشرفته نیز این کار را انجام می‌دهد.

صدیقی با بیان اینکه در فرایند تولید مقدار زیادی دی اکسید کربن تولید می‌شود، اظهار کرد: طرح‌هایی در صنایع دست‌اجر است تا دی‌اکسید کربن تولید شده بازیابی و به فرآورده قابل استفاده تبدیل شود یا در کوره‌ها از کک استفاده می‌کنند. این کک بعد از احتراق تبدیل به پسماند می‌شود. در گذشته برای امحا و دفع آن هزینه می‌شد اما اکنون با اجرای طرح‌های جدید این کک قابل بازیافت است و مورد استفاده مجدد قرار می‌گیرد.